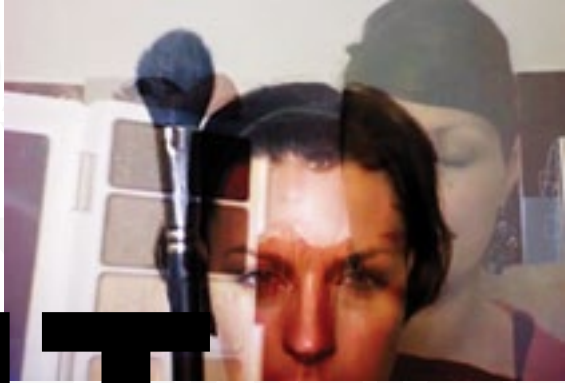

ANCIENT
WHISPERS
PRESENTED BY
NeMe

IENT PERS

the function of the television and the mass media as that which stores and disseminates evil but at the same allows for the possibility of subverting the same by allowing Hope an anti-Hesiodic indeed (as such, not being one of the evils nor compromised as provoking resignation from actually willing change¹⁶) Goethean, Marxist and anti-deterministic meaning: Hope here understood as being “pregnant with decision” (Bloch 1995, p.386)¹⁷, residing in the same pit with Despair. As if in accordance, Giorgos Ioannou, in posing the real of capitalist imperialism before our eyes, promulgates the necessity for the return of an Aeshylian Prometheus Bound, Marxist in his unforgiving, radically unconditional demand for a revolution of the obscene, yet necessary remainder of the liberal capitalist order. Yiannos Economou in his work “The Fight of the Titans with the Gods” engages with the myth of Prometheus in a manner which can be termed Hesiodic, stipulating war as diachronic characteristic of human existence and Prometheus as the representative of the losers (as mankind) and invites us to question its determinism. In a similar vein yet from a different perspective Nikolas Iordanou in his “The Creation of Humanity” invites us in his interpretation of the Hesiodic vision of life after-Prometheus to ruminate on its phenomenal imperviousness to subversion. In her work, Nesrine Khodr, in a most Promethean spirit, problematizes the co-optation of the same in an understanding of development usurped by the hegemonic capitalist ideology wherein everything including what Zizek termed “the commons of external nature” (Zizek, 2007) has a value for money. Finally, Natalie Demetriou ruminates upon the ruins left by the par excellence chauvinist fantasy, throwing before us its real: democracy is the degenerated ideology of liberal capitalism.

Enjoy!

Nikolas Defteras

October 2010

- 1 Dolar, Mladen (1986). “Strel sredi koncerta.” In Theodor W. Adorno, *Uvod v sociologijo glasbe*. Ljubljana: DZS in Zupancic Alenka (2008), “The Odd One In: On Comedy”, MIT Press, Cambridge, Massachusetts
- 2 “Ancient Whispers” is a video-art exhibition organized by NeMe. Artists, Nesrine Khodr, Natalie Demetriou Nicolas Iordanou, Guli Silberstein, Yiannos Economou and Giorgos Ioannou have been invited by NeMe to offer new interpretations of the myths of Prometheus and Pandora with the purpose being to make “new connections and translations which bear relevance to contemporary reality” Helene Black (April 18, 2010) “Ancient Whispers update.” Email to the author and participating artists.
- 3 “... And just as bourgeois ideology is defined by the abandonment of the name ‘bourgeois’, myth is constituted by the loss of the historical quality of things: in it, things lose the memory that they once were made” Barthes, Roland (1957) “Myth Today” in Sontag, Susan (1982), *A Barthes Reader*, Harper Collins Canada Ltd, Canada
- 4 Leader, Darian (2003) “Lacan’s Myths” in Rabate, Jean Michel (ed.) (2003) “The Cambridge Companion to Lacan”, Cambridge University Press, Cambridge, UK
- 5 Zizek, Slavoj (1997) “The Plague of Fantasies”, Verso, London-New York
- 6 “Ancient Whispers” is a video-art exhibition organized by NeMe. Artists, Nesrine Khodr, Natalie Demetriou Nicolas Iordanou, Guli Silberstein, Yiannos Economou and Giorgos Ioannou have been invited by NeMe to offer new interpretations of the myths of Prometheus and Pandora with the purpose being to make “new connections and translations which bear relevance to contemporary reality” Helene Black (April 18, 2010) “Ancient Whispers update.” Email to the author and participating artists.
- 7 As in many other cities, the monument to the ‘unknown soldier’ serves to commemorate all those who sacrificed their life for one war that the nation was partaking but whose death, sacrifice, was not recognized personally. Could it not be considered that in protesting at the said monument and indeed throwing Molotov cocktails on it, the protesters hypostatized the ‘unknown’ in the ‘unknown soldier’? Is it not very possible that those unknowns (presumably working class, poor people who “fall through” the ‘system’, ‘ancestors’ of those very same people in the street, the ‘unknown knowns’) would be, given the circumstances, be alive and protest violently against a state which thwarts their demands for descent living? The monument then was at that point raised to the status of what Laclau would call an empty signifier, one whose meaning is contested by those other, outside in relation to whom the center forms its identity. As such the monument of the ‘unknown soldier’, outside the national parliament and a symbol by those in power of the ‘democracy’ of the people, for the people was claimed by the people who despite the statement being for them, is indeed for those very few that exploit them: “the ‘unknown soldier’ is one of us” so meant the protesters, and ‘you are not going to claim your authority over our dead bodies’.
- 8 Prometheus presents him with ox bones covered in lard and the animal’s stomach filled with meat and asks Zeus to choose; Zeus chooses the

**ANCIENT
WHISPERS**
NIKOLAS
DEFTERAS (CY)
2010

Enjoying Myths

During the last performance of the Oedipus Rex I attended about two months ago, there occurred a wonderful display of how perhaps Freud was not all wrong. It was at the point when a messenger from the palace of Corinth answers to Oedipus that the oracle which he lived by (that he would kill his father and wed his mother), is unfounded for he is not the son of Polybus; an event which alerts Iocaste to the truth of the same: the audience of two thousand, in almost its entirety, burst laughing! Why laugh at the very climax of the tragedy?

Mladen Dolar’s point about *laughter*¹ may be of help. Laughter according to Dolar, is that which makes us feel that we are at a safe distance away from the pressure of ideology, but at the same time it is that which ensures and signals ideology’s hold on us (Zupancic, p15). The web is full of the stupidities that Bush expressed in many of his speeches. Indeed, this was the preoccupation of many a liberal news-show during his presidency: to make people laugh at him. At the same time, the Bush administration and its “Project for a New American Century” even though laughed at by a great part of the public, was still voted, demonstrating practical support to the President. But do we not find similar examples in Cyprus and Greece? The so famous “Al Tchadiri News” (News of the Tent) show, seeks to satirize from a leftist standpoint, the anti-democratic and pro-capitalist/ contra-working class, policies of the Greek government, the EU and other neo-liberal institutions. We laugh at the sheer stupidity of the government, the EU, IMF et cetera exclaiming “Oh well, this is Life! One must laugh at it”.

Why then did the audience burst out laughing at that particular point of the play? Perhaps because the play manifested what Freud referred to as the “nucleus of every neuroses”, the desire and hostile impulses towards mother and father; laughter then functioned both as a reaction to and the way with which to achieve a safe distance from the real, causing anxiety. Which is one of the expressions used in both Greece and Cyprus to refer to the fact that two or more people had intercourse? “They took their eyes out!”

Why do myths continue to bear upon us today? Perhaps the answer lies in what Levi-Strauss² indicated as the specificity of myth as language in relation to time: myth, albeit it refers to events which occurred in a specific point in time (usually before or at the point of the world’s creation) its ‘operative value’ resides in the fact that the pattern with which it is concerned is diachronic (Levi-Strauss 1955, p.430). As an example to the aforementioned, he cites the use of history by politics. The politician will refer to an historical event both as something which defines the structure of society in the present and as a tool for interpretation with which one may anticipate its development (Levi-Strauss, p.430). How often is it that we hear about the “Victory of the free world against Communism”, its significance with regard both to the structure of society at present and as method of interpretation for anticipating the future? Roland Barthes will add:

‘What the world supplies to myth is an historical reality, defined, even if this goes back quite a while, by the way in which men have produced or used it; and what myth gives in return is a natural image of this reality...’
(Barthes [1957] 1982: 142)³

What is significant to underline here is the point of Strauss and Barthes about myth being diachronic in terms of its structure and not necessarily its content. Accordingly, what we should read into Barthes point above, is that one should trace in presently held ideas purporting to objectively describing a situation, realities of old having become naturalized.

Why though do we use myth to naturalize a reality? Why is there a need to naturalize reality? Darian Leader⁴ in his analysis of Lacan's essay "The Neurotic Individual's Myth" will tell us that myth should be understood as a response to something that bears upon the real (Leader, p.45); it is a symbolic articulation of a certain contradiction or impossibility encumbered as a result of its bearing on the real (Leader, p.45). As such, Little Hans in the homonymous case of Freud will manufacture a myth with the same structure of Oedipus due to manifestations of the real (first erection, birth of his sister) and the impossibility of finding his place in between his mother and his father (Leader, p. 42). Accordingly, we can understand the present economic crisis as an explosion of the real of capitalism (failure thereof due to incessant pursuit of profit which is its very principle) as a response to which the myth of the market running smoothly if it had not been for some corrupt financiers and the creation of supervisory institutions was manufactured. Hence Lacan's dictum that myth should not be considered as something "false" but as language "used to articulate disparate and traumatic material" (Leader, 42) and Zizek's⁵ point that fantasy – itself, "the primordial form of narrative" (Zizek, 1997, p.6) – serves ideology by resolving some fundamental antagonism through rearranging terms in some temporal succession; "all the while silently presupposing as already given what it purports to reproduce" (Zizek, 1997, p. 11). According to this definition, an example we can think of is the socio-political fantasy with regard to the spread of Christianity in Greece. According to the narrative expounded by the Orthodox Church, the seeds of Christianity were already present in Socrates -the otherwise pre-Christian Christian philosopher. The narrative, excluding references to Greek religion – and surely the massacres of Greeks under the nodal point 'pagans' - stages enlightened Christian apostles arriving in the Greek world attracting the locals who, without any sense of resistance, abandoned their customs, religion and way of life to follow the teachings of Jesus; who is of course the truth we realize as having been inside us in the first place.

What of the two myths serving as the subject of this exhibition⁶? Why is it that they have been chosen? This question bears upon another one, namely how are the myths remembered today? This question is relevant to our analysis because the manner in which a myth is remembered gives us clues as to its function. As mentioned by Lacan, myth is a symbolic articulation of something that causes anxiety, something that bears upon the real. As such, what is the real that the myths in the manner in which they are told (i.e. put to use) today try to obfuscate? In echoing Zizek, what is that we don't know that we know?

When the riots broke out in Greece during the month of December 2008, many a bleeding heart liberal (and 'even' the conservative right) while "understanding" the anger of the thousands of people protesting on the street condemned the violence as it was a result - they said - of extremist, delusional demands: anarchists, "known unknowns", who have no other vision other than destroying things, desecrating national symbols (the statue of the 'unknown soldier'⁷) and overthrowing 'our' democracy; actions that would bear upon the people as businesses will consider Greece unsafe, the police will become even more violent to counter their violence, the asylum given to universities will have to be reconsidered...

About two and a half millennia ago, Hesiod in his "Theogony" and "Works and Days" will characterize Prometheus as the trickster who dared to contest⁸ the wisdom of Zeus and as a consequence, Zeus infuriated by his insolence hides the life-giving fire from humans. Then Prometheus, once again attempts to trick the almighty and wise Zeus as well as the rest of the gods, steals the fire and brings it back to the humans hidden in a fennel stack. Again, as a result of his audacious and hubristic act to trick both Zeus and the rest of the gods, Zeus chains him on a rock for all eternity and delivers to the then all male humans a *kalon-kakon* (good-evil), a woman crafted by the gods themselves, endowed with irresistible beauty and a deceitful, evil nature. The gods gave her "box" wherein were stored all the evils including work itself.⁹ Pandora, deceitful and audaciously curious as she is, opens the box wherefrom all calamities including "work" exit and only hope remains. Thenceforth man is condemned to plow the earth to get his food, experiences disease and death, jealousy etc all the while having by his side woman, who unable to

work, with an insatiable appetite and with a deceitful nature becomes the necessary evil to his survival. Thus, Hesiod characterizes Prometheus as the one who had the delusion of contesting the gods' and Zeus' strength and wisdom, only to be of harm to humans by *forcing* Zeus to take those decisions against mankind that forever made the life of man miserable.

What is then the relation between the former story about the liberal's response to the protests and the story of Hesiod? Notice how Hesiod characterizes Prometheus as a quasi delusional whose attempts to contest the authority and power of the gods brought about calamities to the very people he was trying to defend. In this myth can we not observe its function which as per Barthes mentioned above is to naturalize a contingent historical reality? Are not the liberal's condemnations of the delusional, extremist demands of the protesters founded on the supposition that unconditional, absolutist demands are in themselves harming the very people in the name of whom the demands are made (?); and as such what one should be doing is accepting his/her "fate" and if in want for something more, try the "normal", "democratic" route? And does not this reveal the point made by Lacan that myth is not "false" but a response to some situation's bearing upon the real? Is not the real, the obscene underbelly of the liberals, their wanting nothing to change and in fact their wanting the status quo, getting enjoyment from their comfortable position as news hosts and commentators complaining? Cannot the same be said of Hesiod when what he intends his stories to be is a testament to the all powerfulness of the gods but all he does is lamenting the poor state of humans, simultaneously condemning the radicalism of Prometheus? Can we not say that he gets his enjoyment from lamenting the state of things, enjoying writing word after word? This is where then we should cry "Hypocrite!" to the story of Hesiod and instead side with the honest solidarity of Aeschylus' Prometheus for whom all the gods are hypocrites worthy only of his hatred.

And is not the related accusation of "Promethenism" – this time with regard to the presumed human hubris against Nature in the path for development – indeed related to what we have been saying above? Is then Zizek¹⁰ not right, when he says that the predominant form of ecological politics today is that of the Ecology of fear? Accordingly, Nature is something beyond us finite beings yet we have the capacity to derail it, with catastrophic consequences for humans. As such, we should treat Nature with respect, allow it to remain the mystery that it is, and not try to solve it; we should abandon efforts to dominate it. Does this not exemplify the truth of this as ideology, when even if what they preach is change all they imply is a deep distrust of large collective acts that could actually bring change? And is this not indicative of Ecology becoming the new ideology completely in-tune with the liberal capitalist dictum that radical change is tantamount to a totalitarian disaster?

What of Pandora? According to the research of Dora and Erwin Panofsky¹¹ the contemporary use of the word "box" ("paxis" in Latin is) instead of the correct "jar" (translation of "pithos" in Greek) is a result of the confusion of Desiderius Erasmus as a result of his dealing with the myth of *Cupid* and *Psyche* as is present in Apulieus "Golden Ass" according to which Psyche opened a golden box against Cupid's advice to the contrary. (Panofsky, 1962) The resolution of this confusion is important because of the Greek word "pithos" (large jar) serves in Hesiod as a metaphor, on the one hand, of the need to plow the land and save food in order to survive and of the fact that Pandora as woman, will be bearing children; itself something which bears upon the agricultural life that Pandora "condemns" man to live off, and concerns with regard to female sexuality. Related to the latter, "Pandora's box" is ultimately the female genitals¹² argues Zizek¹³, and the mystery which has to stay hidden is found by reversing the myth: the true horror is that the phallus itself is a semblance: "both, woman and man are castrated" (ibid): the true mystery is that of the impotence of the Master. Which is why perhaps that both Hesiod and Aeschylus (in the final book of his trilogy titled "Prometheus fire-bearer") will have Prometheus apologizing to the almighty Zeus whose pathetic attempts to show that he still has the phallus¹⁴ meet Prometheus imperviously nonchalant, castrating response to all those who offered their help in turn for his repentance: "I hate the pack of Gods". Do we not observe the same structure – of the need to preserve the semblance (of Zeus, of the State) of having the phallus in the obsessive attempts of liberals to cast radical left's absolute demands in a negative light by having them signify a delusional "nihilist"¹⁵ attitude?

In a similarly subversive vein, the artist Guli Silberstein engages the myth of Pandora in a manner reminding one of Bloch; he problematizes the understanding of the "box" as the container of evils and considers its paralleling

Όταν ξέσπασαν οι ταραχές στην Ελλάδα τον Δεκέμβριο του 2008, πολλοί «εναίσθητοι» φιλελεύθεροι (μαζί με την συντηρητική δεξιά) μολονότι «κατανοούσαν» τον θυμό των χιλιάδων ανθρώπων που κατέκλυσαν τους δρόμους, καταδίκασαν την βία εφόσον αυτή ήταν αποτέλεσμα – κατά τους ίδιους – εξτρεμιστικών, ακραίων, απατηλών απαιτήσεων: αναρχικοί, «γνωστοί άγνωστοι», οι οποίοι δεν έχουν κανένα άλλο όραμα παρά την καταστροφή ιδιωτικών περιουσιών, την βεβήλωση εθνικών συμβόλων (βλ. το άγαλμα του ‘αγνώστου στρατιώτη’) και την κατάλυση της δημοκρατίας ‘μας’ –πράξεις οι οποίες θα είχαν επιπτώσεις στον κόσμο εφόσον οι εταιρείες θα θεωρήσουν της Ελλάδα επισφαλή, η αστυνομία θα γίνει ακόμα πιο βίαιη για να αντιμετωπίσει την βία, το πανεπιστημιακό άσυλο θα πρέπει να τύχει αναθεώρησης...

Πριν από δύο χιλιάδες χρόνια περίπου, ο Ησίοδος στην «Θεογονία» και τα «Έργα και Ημέραι» του, θα χαρακτηρίσει τον Προμηθέα ως ένα απατεώνα ο οποίος τόλμησε να προκαλέσει τον Δία με αποτέλεσμα αυτός, εξορισμένος από την θρασύτητα του, να κρύψει την ζωοφόρο φωτιά από τους ανθρώπους. Τότε ο Προμηθέας, για άλλη μια φορά δοκιμάζει να ξεαπατήσει τον παντοδύναμο και πάνσοφο Δία όπως και τους υπόλοιπους θεούς, κλέβοντας πίσω την φωτιά, αποκρύπτοντας την μέσα σε ένα κλαδί. Ξανά, ως αποτέλεσμα της πράξης του, ο Δίας τον αλυσοδένει πάνω σε ένα βουνό για την αιωνιότητα και παραδίδει στην έως τότε αρσενική ανθρωπότητα ένα καλό-κακό, μια γυναίκα δημιουργία των θεών, χρισμένη με ακαταμάχητη ευμορφία και μια δόλια, κακή φύση. Οι θεοί της έδωσαν ένα «κουτί» μέσα στο οποίο φυλάσσονταν όλα τα κακά συμπεριλαμβανομένου και της εργασίας⁹. Η Πανδώρα, δόλια και απειροσχεπτα περιεργή ως είναι, ανοίγει το κουτί απ’ όπου και βγαίνουν όλα τα κακά πλην της ελπίδας. Έκτοτε ο άντρας είναι καταδικασμένος να οργώνει τη γη για να φάει, υποφέρει από αρρώστιες, την ζήλια, τον θάνατο και λοιπά κακά, έχοντας πάντα δίπλα του τη γυναίκα, η οποία, ανίκανη να εργαστεί, με μια ανικανοποίητη όρεξη και με δόλια φύση γίνεται για τον ίδιο αναγκαίο κακό για την επιβίωση του. Λαμβανομένου υπόψη τα προαναφερθέντα ο Ησίοδος χαρακτηρίζει τον Προμηθέα ως εκείνον, που κατειλημμένος από αυταπάτες, τόλμησε να ανταγωνιστεί την δύναμη και σοφία του Δία και των υπολοίπων θεών, καταφέροντας μονάχα να υποχρεώσει τον Δία να λάβει εκείνες τις αποφάσεις που κατέστησαν την ζωή των ανθρώπων, για πάντα μίζερη.

Ποια λοιπόν η σχέση μεταξύ της πρώτης ιστορίας σχετικά με την απάντηση των φιλελευθέρων στις δι-αμαρτυρίες και αυτήν του Ησίοδου; Ως προς τούτο παρατηρήστε τον τρόπο με τον οποίο ο Ησίοδος χαρακτηρίζει τον Προμηθέα ως ένα σκλάβο σε αυταπάτες, τρελό, του οποίου οι προσπάθειες να ανταγωνιστεί την εξουσία και την ισχύ των θεών επέφερε μόνο κακά σε εκείνους που προσπαθούσε να βοηθήσει. Στον μύθο αυτό μήπως δεν μπορούμε να παρατηρήσουμε την λειτουργία του μύθου όπως ακριβώς την εννοεί ο Μπαρτ τον οποίο αναφέραμε πιο πάνω; Δηλαδή ότι ο μύθος καταστεί φυσική μια συγκυριακή ιστορική πραγματικότητα; Επί τούτου, μήπως οι καταδίκες από μεριάς των φιλελευθέρων των απατηλών, τρελών, εξτρεμιστικών απαιτήσεων των εξερχθέντων, δεν βασίζεται πάνω στην υπόθεση ότι οι άνευ όρων, απόλυτες απαιτήσεις είναι καθ’ αυτές επιζήμιες στους ανθρώπους εν ονόματι των οποίων οι απαιτήσεις αυτές γίνονται; Και ως εκ τούτου, αυτό που κάποιος/α πρέπει να κάνει είναι να αποδεχτεί την «μοίρα» του/της ή εάν επιζητά κάτι περισσότερο, να δοκιμάσει την «σωστή», την «φυσιολογική», «δημοκρατική» οδό; Και μήπως αυτό δεν αποκαλύπτει αυτό που είπε ο Λακάν περί της λειτουργίας του μύθου; Ότι δηλαδή, ο μύθος δεν είναι «ψευδής» αλλά μια απάντηση προς μια κατάσταση η οποία έγκειται στο Πραγματικό; Μήπως το Πραγματικό, η διαστροφική, σκοτεινή πλευρά των φιλελευθέρων, δεν είναι το γεγονός ότι δεν επιθυμούν τίποτε να αλλάξει και ότι θέλουν το πράγματα να μείνουν ως έχουν, λαμβάνοντας απόλαυση¹⁰ από τα παρό-πωνα που κάνουν από τις θέσεις τους ως σχολιαστές και δημοσιογράφοι στα δελτία ειδήσεων; Μήπως το ίδιο δεν μπορεί να ειπωθεί και για τον Ησίοδο όταν αυτό που θέλει είναι οι ιστορίες του να αποτελούν μαρτυρίες ως προς την παντοδυναμία των θεών αλλά αυτό που κάνει είναι να θρηνηί την μίζερη κατάστα-ση των ανθρώπων ενώ παράλληλα καταδικάζει την ριζοσπαστικότητα του Προμηθέα; Δεν μπορούμε να κάνουμε την υπόθεση ότι λαμβάνει απόλαυση από την κατάσταση των πραγμάτων, ότι απολαμβάνει να γράφει την κάθε λέξη; Εδώ είναι που πρέπει να αναφωνήσουμε «Υποκριτή» για την ιστορία του Ησίοδου και αντί αυτού να υπεραμυνθούμε την ειλικρινή αλληλεγγύη του Προμηθέα του Αισχύλου, για τον οποίο όλοι οι θεοί είναι υποκριτές που το μόνο που αξίζουν είναι το μίσος του.

seemingly delicious but ultimately barren –in terms of its nutrition – bones covered in fat, and humans end up with the ugly looking but nutri-tious stomach filled with the meat. This action of Prometheus constitutes him as the inventor of sacrifice. (Jean Pierre Vernant (2006) “Myth and Thought Amongst the Greeks”, Zone Books, New York, New York) Vernant’s (2006) observation of the parallelism that exists between the structure of Prometheus gift to Zeus (pleasing when looked from the outside and ugly/barren within), Fire (Beneficial; Prometheus in Aeschylus’ Prometheus Bound, exclaims apropos his gift fire “Before they had eyes but could not see”; and Destructive: fire devours everything) and Pandora (beautiful on the outside and deceitful within) is interesting for two reasons. Hesiod’s describes Pandora as the first and the prototype of the “race of women” and describes her as beautiful but lazy for work, good only for staying home and with an insatiable appetite and vanity devouring everything that her husband makes through hard work. Do we not find the same myth naturalized in even presently held misogynist conceptions of women? And does not the postulation of this beginning (Eve, Pandora) serve to obfuscate the misogyny that women are faced with in the West but also in the rest of the world at present? And if in need of ‘proof’, try to think of what “stop acting like a girl!” means as well as what “you are being a pussy!” connotes and also the particularity of the term “whore” (can one say this to a man?)

- 9 Mankind before the advent of Pandora who opened her ‘box’ filled with all calamities, was said to be in a state of abundance for the earth would provide all without the need to work, cook or do much of anything. The concept of birth was non-existent and hence there was no death. Here we are presented with the very characteristic operation of fantasy. Fantasy as per psychoanalysis, is the very act of staging the symbolic castration, of the establishment of the Law, of the traumatic event that has delivered us from jouissance. As such, the subject receives pleasure in the Law itself, in finding time after time the moment of castration. Examples of this can be considered the various narratives constructed through recourses in history trying to account for a present state of lack without though considering the Law as the prohibition to the enjoyment. For example here one could postulate many pathetic attempts by nationalists from both sides of the divide in Cyprus, in trying to account for the reasons they are in the right (that is, the reason why the other side is to blame for the status quo) by citing the 1974 invasion as the cause thereof, the 1963 inter ethnic strife, the war of independence from the British, all the way to the invasion by the Ottoman empire of Byzantium.
- 10 This is the argument of Zizek. Zizek, Slavoj, (2007), “Censorship Today: Violence, or Ecology as a New Opium for the Masses”, Lacan.com, 18/10/2010
- 11 Panofsky Dora, Panofsky Erwin(1962), “Pandora’s Box: The Changing Aspects of a Mythical Symbol”, New York, New York
- 12 A drawing (“Pandora’s Box”) made by Paul Klee depicts Pandora’s Box as the female genitalia.
- 13 Zizek, Slavoj, (1993), “Tarrying with the Negative”, Duke University Press, Durham, UK; n. 37, p.275
- 14 See his pathetic ‘punishment’ of both humans – whom he considers weak and no match to him - and Prometheus. Here one should be reminded of Epicurus: As per Epicurus: “The blessed and immortal nature knows no trouble itself nor causes trouble to any other, so that it is never constrained by anger or favor, for all such things exist only in the weak”
- 15 See Toscano, Alberto (2009), “A Plea for Prometheus”, Critical Horizons: A Journal of Philosophy and Social Theory 10(2), August 2009, 241–56, Acumen Publishing Ltd. 2009
- 16 See Hesiod’s “Theogony” and “Works and Days”
- 17 See Bloch, Ernst ((1959) 1995), “The Principle of Hope” vol. 1, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, USA

Απολαμβάνοντας Μύθους

Κατά την διάρκεια της τελευταίας παράστασης του έργου «Οιδίπους Τύραννος» στην οποία είχα παραστεί πριν δύο περίπου μήνες, έλαβε χώρα μια θαυμάσια επίδειξη ως προς το ότι πιθανόν ο Φρόνιτ να μην είχε άδικο. Ήταν στο σημείο εκείνο του έργου όταν ο αγγελιαφόρος από το παλάτι της Κορίνθου απαντά στον Οιδίποδα ότι ο χρησμός βάση του οποίου ζούσε (ότι δηλαδή θα σκότωνε τον πατέρα του και θα παντρευόταν την μητέρα του), είναι αβάσιμος διότι δεν είναι ο υιός του Πόλυβου – γεγονός το οποίο ειδοποιά την Ιοκάστη ως προς την αλήθεια του ιδίου: σχεδόν στην ολότητα του, το κοινό περίπου δύο χιλιάδων ατόμων, ξέσπασε στα γέλια! Γιατί το γέλιο στο ζενίθ της τραγωδίας;

Αυτό που λέει ο Μλάντεν Ντολάρ σχετικά με το γέλιο¹ μπορεί να καταστεί επιβλητικό. Κατά τον Ντολάρ, το γέλιο είναι αυτό που μας κάνει να νιώσουμε ότι είμαστε σε μια ασφαλή απόσταση από την πίεση της ιδεολογίας, αλλά την ίδια ώρα είναι αυτό που διασφαλίζει και σημαίνει ότι η ιδεολογία μας κρατεί δέσμιους της (Ζουπάνσιτις, σ. 15). Το διαδίκτυο είναι γεμάτο με τις ηλιθιότητες που εξέφρασε ο Μπους σε πολλές από τις ομιλίες του. Μάλιστα, αυτό αποτελούσε ενασχόληση πολλών φιλελεύθερων τηλεοπτικών εκπομπών κατά την διάρκεια της προεδρίας του: να κάνουν τους ανθρώπους να γελάσουν μαζί του. Την ίδια ώρα, η κυβέρνηση Μπους και το «Project for a New American Century», παρά του ότι γελοιοποιούνταν από ένα μεγάλο τμήμα του λαού, επανεκλέχτηκε, επιδεικνύοντας έμπρακτη υποστήριξη στον Πρόεδρο. Δεν βρίσκουμε όμως παρόμοια παραδείγματα στην Κύπρο και την Ελλάδα; Το διάσημο και λαοφιλές «Αλ Τσαντίρι Νιούς», σατιρίζει, από μια αριστερίζουσα σκοπιά, τις αντιδημοκρατικές και καπιταλιστικές/αντιεργατικές πολιτικές της Ελληνικής Κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λοιπών νέο-φιλελεύθερων οργανισμών. Γελούμε κατά της ηλιθιότητας της κυβέρνησης λέγοντας «Τι να κάνουμε; Έτσι έχει η ζωή! Πρέπει να γελάμε με την κατάντια μας!»

Γιατί λοιπόν το κοινό ξέσπασε στα γέλια σε εκείνο ακριβώς το σημείο του έργου; Ίσως επειδή το έργο πραγμάτωσε αυτό που απεκάλεσε ο Φρόνιτ ως «ο πυρήνας όλων των νευρώσεων», την επιθυμία και τις εχθρικές παρορμήσεις έναντι του πατέρα και της μητέρας. Το γέλιο λοιπόν λειτούργησε τόσο ως αντίδραση όσο και ως ο τρόπος με τον οποίο κατάφεραν μια ασφαλή απόσταση από το Πραγματικό που προκαλεί άγχος. Επί τούτου, ποια είναι μια από τις συνήθεις εκφράσεις που χρησιμοποιούνται ως τρόπος αναφοράς στο ότι δύο ή περισσότερα άτομα είχαν σεξουαλική επαφή; «Εφκάλαν τα μμάθκια τους! Βγάλανε τα μάτια τους!»

Για ποιο λόγο συνεχίζουν να επιδρούν πάνω μας σήμερα οι μύθοι; Ίσως η απάντηση βρίσκεται σε αυτό που σημείωσε ο Λέβι-Στρος² όσον αφορά την σχέση την ειδικότητα του μύθου ως γλώσσα με το χρόνο: παρά του ότι ο μύθος αναφέρεται σε γεγονότα που έλαβαν χώρα στο παρελθόν (πριν ή κατά την δημιουργία του κόσμου), η λειτουργική του αξία αποκείται στο γεγονός ότι το μοτίβο το οποίο πραγματεύεται είναι διαχρονικό (Λέβι-Στρος, 1955, σ.430). Ως παράδειγμα του προαναφερθέντος παραθέτει την χρήση της ιστορίας από την πολιτική. Ο πολιτικός θα αναφερθεί σε ένα ιστορικό γεγονός τόσο ως κάτι το οποίο ορίζει την παρούσα δομή κοινωνίας όσο και ως ερμηνευτικό εργαλείο με το οποίο κάποιος μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη της (Λέβι-Στρος, σ.430). Πόσο συχνά ακούμε για την «Νίκη του Έλεύτερου κόσμου»

κατά του Κομμουνισμού», την σημασία της ως προς την δομή της κοινωνίας σήμερα αλλά και ως μέθοδο προς πρόβλεψη του μέλλοντος; Ο Ρόλαντ Μπαρτ θα προσθέσει:

‘Αυτό που ο κόσμος προσφέρει στο μύθο είναι μια ιστορική Πραγματικότητα, ορισμένη, παρότι αυτή έλαβε χώρα στο παρελθόν, σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι την δημιούργησαν ή την χρησιμοποίησαν – και αυτό που επιστρέφει ο μύθος είναι μια φυσική εικόνα αυτής της Πραγματικότητας’ (Μπαρτ, [1957] 1982, σ. 142)³

Κατά τον Μπαρτ και τον Λεβί-Στράους, αυτό που είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε εδώ είναι ότι ο μύθος είναι διαχρονικός ως προς την δομή αλλά όχι κατ’ ανάγκη το περιεχόμενο του. Συνεπώς, αυτό που πρέπει να καταλάβουμε από το απόφθεγμα του Μπαρτ το οποίο παρατίθεται πιο πάνω, είναι ότι αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να ανιχνεύουμε σε ιδέες του παρόντος που διατείνονται ότι περιγράφουν το παρόν με αντικειμενικότητα, ιστορικές Πραγματικότητες οι οποίες έχουν καταστεί – [δια μέσου μύθων] - φυσικές.

Ποιος είναι όμως ο λόγος που χρησιμοποιούμε τον μύθο για να καταστήσουμε φυσική μια Πραγματικότητα; Γιατί υπάρχει ανάγκη να καταστήσουμε φυσική μια Πραγματικότητα; Ο Ντάριαν Λήντερ⁴ στην ανάλυση του «Ο Μύθος του Νευρωτικού Ατόμου» του Λακάν, θα μας πει ότι ο μύθος θα πρέπει να τύχει αντίληψης ως μια αντίδραση σε κάτι το οποίο αγγίζει το Πραγματικό (Λήντερ, σ. 45) – είναι μια συμβολική άρθρωση μιας συγκεκριμένης αντίφασης ή αδυναμίας ως αποτέλεσμα του ότι άπτεται του Πραγματικού (Λήντερ, σ.45). Ως προς τούτο, ο Μικρός Χανς, στην ομόθυμη υπόθεση του Φρόνιτ, θα κατασκευάσει ένα μύθο με δομή ίδια με αυτήν του Οιδίποδα λόγω εκδηλώσεων του Πραγματικού (πρώτη στύση, γέννηση της αδερφής του) και της αδυναμίας του ίδιου να βρει την θέση του μεταξύ της μητέρας και του πατέρα του.(Λήντερ, σ. 42) Κατά συνέπεια μπορούμε να αντιληφθούμε την παρούσα οικονομική κρίση ως μια έκρηξη του Πραγματικού του καπιταλισμού (η αποτυχία του λόγω της αδιάλειπτης επιδίωξης του κέρδους, η οποία αποτελεί και την αρχή του) για την οποία ο μύθος της αγοράς - που θα λειτουργούσε κανονικά εάν δεν υπήρχαν ορισμένοι διεφθαρμένοι χρηματιστές και εάν υπήρχαν εποπτικοί μηχανισμοί κτλ - ήταν η αντίδραση. Ως εκ τούτου λοιπόν, η ρήση του Λακάν ότι οι μύθοι δεν πρέπει να θεωρούνται ως κάτι το «αναληθές» αλλά ως γλώσσα «που χρησιμοποιείται προς την άρθρωση ανόμιου και τραυματικού υλικού» (Λήντερ, σ.42) και η θεώρηση του Ζίτσεκ⁵ ότι η Φαντασίωση – καθ’ αυτή η αρχέγονη μορφή του αφηγήματος - υπηρετεί την ιδεολογία επιλύοντας κάποιον θεμελιώδη ανταγωνισμό μέσω της αναδιοργάνωσης όρων σε μια χρονολογική σειρά – «την ίδια ώρα προυποθέτοντας δοτό εκείνο που προσπαθεί να αναπαράγει» (Ζίτσεκ, 1997, σ. 1997). Βάση αυτού του ορισμού, ένα παράδειγμα που θα μπορούσαμε να παραθέσουμε είναι αυτό της κοινωνικοπολιτικής Φαντασίωσης σχετικά με την εξάπλωση του Χριστιανισμού στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το αφήγημα της Ορθόδοξης Εκκλησίας, οι σπόροι του Χριστιανισμού ήδη βρισκό-ντουσαν στο Σωκράτη – τον κατά τ’ άλλα προ-Χριστιανό, Χριστιανό φιλόσοφο. Εξαιρώντας τις όποιες αναφορές στην θρησκεία των Ελλήνων – και σίγουρα τις σφαγές Ελλήνων υπό τον όρο *παγανιστές* - το αφήγημα παρουσιάζει πεφωτισμένους Χριστιανούς απόστολους να φθάνουν στην Ελλάδα προσελκύοντας τους τόπακες, οι οποίοι χωρίς καμιά αντίσταση, εγκαταλείπουν τα έθιμα, την θρησκεία και τον τρόπο ζωής τους για να ακολουθήσουν τις διδαχές του Ιησού – η οποία ασφαλώς είναι η αλήθεια την οποία αντιλαμβάνονται ως να ήταν μέσα τους από την αρχή.

Και τι με τους δύο μύθους που αποτελούν την θεματική της σημερινής έκθεσης⁶; Ποιος ο λόγος για τον οποίο επιλέγηκαν; Αυτή η ερώτηση αγγίζει μια άλλη: πως τυγχάνουν ενθύμησης οι μύθοι αυτοί σήμερα; Αυτή η ερώτηση σχετίζεται με την ανάλυση μας για τον λόγο ότι ο τρόπος με τον οποίο ο μύθος τυγχάνει ενθύμησης μας δίνει στοιχεία ως προς την λειτουργία του. Όπως λέει και ο Λακάν, ο μύθος είναι μια συμβολική άρθρωση κάποιου πράγματος, που προκαλεί άγχος, κάποιου πράγματος που άπτεται του Πραγματικού. Ως εκ τούτου, ποιο είναι το Πραγματικό το οποίο οι μύθοι με τον τρόπο με τον οποίο τυγχάνουν αφήγησης (δηλ. τυγχάνουν χρήσης) προσπαθούν να καταστείλουν; «Τι είναι αυτό που δεν γνωρίζουμε ότι γνωρίζουμε;» (Ζίτσεκ, Ιράκ, η Δανεισμένη Χύτρα)

Nikolas Defteras has a BA in Philosophy and an MA in Ideology and Discourse Analysis. He is a PhD candidate in the Department of Communications at the Cyprus University of Technology, (CUT). He is also employed as a lecturer in the Department of Communications at the University of Nicosia.

Ο Νικόλας Δευτεράς έχει πτυχίο στη Φιλοσοφία και Μεταπτυχιακό στην Ανάλυση του Λόγου και της Ιδεολογίας. Είναι υποψήφιος Διδάκτορα στο Τμήμα Επικοινωνιών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ). Εργάζεται ως λέκτορας στο Τμήμα Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Μήπως η συναφή κατηγορία περί «Προμηθεαισμού» - αυτή τη φορά σε σχέση με την ύβρη των ανθρώπων κατά της φύσης στην προσπάθεια ανάπτυξης τους - δεν είναι σχετική με αυτά που λέγαμε πιο πάνω; Ως εκ τούτου, δεν είναι σωστός ο Ζίτσεκ¹¹ όταν υποστηρίζει ότι το κυρίαρχο είδος οικολογικής πολιτικής είναι αυτό της *Οικολογίας του Φόβου*; Κατά την τελευταία, ενώ η Φύση είναι κάτι περὶν ἐμᾶς των πεπερασμένων όντων, έχουμε την δυνατότητα να την εκτροχιάσουμε με καταστροφικές συνέπειες για την ανθρωπότητα. Έχοντας το τελευταίο υπόψη, αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να μεταχειριζόμαστε την Φύση με σεβασμό, να την αφήσουμε να παραμείνει το μυστήριο το οποίο είναι και να μην προσπαθήσουμε να το λύσουμε - θα πρέπει να εγκαταλείψουμε τις προσπάθειες να κυριαρχήσουμε κατά της. Αυτά δεν επιδεικνύουν την αλήθεια της Οικολογίας ως ιδεολογία, όταν ακόμα κι αν αυτό το οποίο κηρύττει είναι αλλαγή, αυτό το οποίο υπονοεί είναι μια βαθιά δυσπιστία σε μεγάλες συλλογικές ενέργειες οι οποίες θα μπορούσαν να φέρουν την αλλαγή; Και αυτό δεν είναι ενδεικτικό του γεγονότος ότι η Οικολογία γίνεται η νέα ιδεολογία απόλυτα συμβατή με τη φιλελεύθερη καπιταλιστική ρήση ότι η ριζοσπαστική αλλαγή ισούται της ολοκληρωτικής καταστροφής;

Τι με την Πανδώρα; Σύμφωνα με την έρευνα των Ντόρα και Έρβιν Πανόφσκου¹², η σημερινή χρήση της λέξεως «κουτί» (βλ. «Κουτί της Πανδώρας»), το οποίο γράφεται «πίξις» στα Λατινικά αντί του ορθού «Πίθος», είναι αποτέλεσμα της σύγχυσης του Ντεζιτέριου Έρασμου, ως αποτέλεσμα της ενασχόλησης του με τον μύθο του Έρωτα και της Ψυχής - όπως αυτός χρήζει αναφοράς στο «Χρυσός Γάιδαρος» του Απούλιου - βάση του οποίου η Ψυχή άνοιξε ένα κουτί παρά τις συμβουλές του Έρωτα προς το αντίθετο. (Πανόφσκου, 1962) Η αποσαφήνιση αυτής της σύγχυσης είναι σημαντική επειδή η ελληνική λέξη «πίθος» τυγχάνει χρήσης ως μεταφορά από τον Ησίοδο - από την μια πλευρά της ανάγκης για όργωμα της γης και της διαφύλαξης τροφίμων προς επιβίωση και από την άλλη του γεγονότος ότι η Πανδώρα, ως γυναίκα, θα φέρει στον κόσμο παιδιά: κάτι που άπτεται τόσο της γεωργικής ζωής από την οποία η Πανδώρα καταδικάζεται τον άντρα να ζει όσο και ανησυχιών ως προς την γυναικεία σεξουαλικότητα. Σχετικά με το τελευταίο, το «Κουτί της Πανδώρας» είναι, σε τελευταία ανάλυση, μεταφορά των γυναικείων γεννητικών οργάνων¹³ μας λέει ο Ζίτσεκ¹⁴, και το μυστήριο που πρέπει να παραμείνει τέτοιο αποκαλύπτεται με την αντιστροφή του μύθου: ο πραγματικός τρόμος είναι ότι ο ίδιος ο φαλλός είναι είδωλο - «τόσο ο άντρας όσο και η γυναίκα είναι ευνουχισμένοι» (Ζίτσεκ, 1993). Το πραγματικό μυστήριο είναι αυτό της ανικανότητας του Αφέντη. Κάτι που μπορεί να εξηγήσει την πράξη τόσο του Ησίοδου όσο και του Αισχύλου (στο τελευταίο του βιβλίο, «Προμηθέας Πυρφόρος») να παρουσιάσουν τον Προμηθέα να απολογείται στον παντοδύναμο Δία του οποίου οι θλιβερές προσπάθειες να δείξει ότι έχει ακόμα τον φαλλό¹⁵ συναντούν την αγέρωχα αδιάφορη, ευνουχιστική απάντηση του Προμηθέα σε όλους εκείνους που σπεύδουν να τον βοηθήσουν με αντάλλαγμα την μεταμέλεια του: «Μισώ όλους τους θεούς». Ως εκ τούτου δεν μπορούμε να παρατηρήσουμε την ίδια δομή - της ανάγκης να διατηρηθεί το είδωλο ότι έχουν το φαλλό (ο Δίας, το κράτος) - στις, χαρακτηρισμένες από εμμονή, προσπάθειες των φιλελευθέρων να παρουσιάσουν τις απόλυτες απαιτήσεις της ριζοσπαστικής αριστεράς με αρνητικό τρόπο, παρουσιάζοντας τες ως να σηματοδοτούν μια χαρακτηρισμένη από απάτες, «μηδενιστική»¹⁶ τάση;

Από μια παρόμοια ανατρεπτική σκοπιά, ο εικαστικός Γκούλι Σίμπερσταϊν πραγματεύεται τον μύθο της Πανδώρας με ένα τρόπο που ενθυμίζει τον Μπλοχ: θέτει υπό προβληματισμό την αντίληψη του «κουτιού» ως το δοχείο των κακών και υποθέτει την λειτουργία του ως να παραλληλίζει αυτήν της τηλεόρασης και των μήντια: φυλάει και διασπείρει τα κακά αλλά την ίδια ώρα επιτρέπει την πιθανότητα υπονόμευσης των ιδίων επιτρέποντας στην Ελπίδα ένα σαφέστατα αντι-Ησιοδικό (ότι δηλαδή δεν είναι ένα από τα κακά αλλά ούτε και είναι αμφιλεγόμενη ως προς το ότι προκαλεί την παραίτηση από την βούληση για αλλαγή¹⁷) όντως Γκαϊτεανό, Μαρξιστικό και αντι-ντετερμινιστικό νόημα: εδώ, η Ελπίδα γίνεται αντιληπτή ως «κνοφορούσα την απόφαση» (Μπλοχ, 1995, σ.386)¹⁸, διαμένοντας στον ίδιο λάκκο με την Απόγνωση. Ως σε συμφωνία, ο Γιώργος Ιωάννου, παρουσιάζοντας μας το Πραγματικό του καπιταλιστικού ιμπεριαλισμού, διακηρύττει την ανάγκη για επιστροφή ενός «Προμηθέα Δεσμώτη», Μαρξιστικού ως προς την ανηλεή, ριζοσπαστικά απόλυτη απαίτηση για επανάσταση του διαστροφικού πλην όμως αναγκαίου υπόλοιπου

της φιλελεύθερης καπιταλιστική τάξης. Ο Γιάννος Οικονόμου στην δουλειά του «Η Μάχη των Τιτάνων με τους Θεούς» πραγματεύεται τον μύθο του Προμηθέα με ένα τρόπο που μπορεί να εννοηθεί Ησιοδικός, θεωρώντας τον πόλεμο ένα διαχρονικό χαρακτηριστικό της ανθρώπινης ύπαρξης και τον Προμηθέα ως τον εκπρόσωπο των χαμένων (ως η ανθρωπότητα) και μας προσκαλεί να αμφισβητήσουμε τον ντετερμινισμό του. Στο ίδιο πνεύμα, ο Νικόλας Ιορδάνου στο έργο του «Η Δημιουργία της Ανθρωπότητας» μας προσκαλεί στην δική του ερμηνεία του Ησιοδικού οράματος ως προς την ζωή μετά τον Προμηθέα, για να θεωρήσουμε επί της φαινομενικής αδιαπαιρατότητας της. Στην δουλειά της, Η Νεσρίν Κχοντρο, με Προμηθεϊκό πνεύμα, προβληματίζει την απορρόφηση του Προμηθεανισμού από μια ερμηνεία και πραγμάτωση της ανάπτυξης θύμα σφετερισμού από την ηγεμονεύουσα καπιταλιστική ιδεολογία όπου τα πάντα, συμπεριλαμβανομένου αυτού που ο Ζίζεκ απεκάλεσε ως «τα κοινά της εξωτερικής φύσης» (Ζίζεκ, 2007), έχουν χρηματική αξία. Εν τέλει, η Νάταλυ Δημητρίου θεωρεί επί των ερειπίων της κατεξοχίην σοβινιστικής φαντασίωσης, ρίχνοντας μας κατόμουτρα το Πραγματικό της: η δημοκρατία είναι η εκφυλισμένη ιδεολογία του φιλελεύθερου καπιταλισμού.

Απολαύστε!

Νικόλας Δευτεράς
(Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας)

- 1 Dolan, Mladen (1986). "Strel sredi koncerta." In Theodor W. Adorno, *Uvod v sociologijo glasbe*. Ljubljana: DZS στο Zupancic Alenka (2008), "The Odd One In: On Comedy", MIT Press, Cambridge, Massachusetts
- 2 Strauss, Claude-Levi (1955) "The Structural Study of Myth", *The Journal of American Folklore*, Vol. 68, No. 270, Myth: A Symposium (Oct. - Dec., 1955), pp. 428-444
- 3 «...Και όπως η αστική ιδεολογία χαρακτηρίζεται από την εγκατάλειψη του ονόματος «μπουρζουαζία», ο μύθος συνίσταται από την απουσία της ιστορικής ποιότητας των πραγμάτων: μέσα του, τα πράγματα χάνουν την μνήμη ότι κάποτε είχαν δημιουργηθεί» Barthes, Roland (1957) "Myth Today" in Sontag, Susan (1982), *A Barthes Reader*, Harper Collins Canada Ltd, Canada
- 4 Leader, Darian (2003) "Lacan's Myths" in Rabate, Jean Michel (ed.) (2003) "The Cambridge Companion to Lacan", Cambridge University Press, Cambridge, UK
- 5 Zizek, Slavoj (1997) "The Plague of Fantasies", Verso, London-New York
- 6 Το "Ancient Whispers" είναι μια έκθεση έργων βίντεο, η οποία οργανώνεται από την NeMe. Οι καλλιτέχνες, Νεσρίν Κχοντρο, Νάταλυ Δημητρίου, Νικόλας Ιορδάνου, Γκούλι Σίλμπεροτάν και Γιώργος Ιωάννου έχουν τύχει πρόσκλησης από την NEME για να προσφέρουν καινούργιες ερμηνείες των μύθων της Πανδώρας και του Προμηθέα με σκοπό να δημιουργήσουν «νέες συνδέσεις και μεταφράσεις του μύθου οι οποίες έγκενονται στην σύγχρονη πραγματικότητα». Μήνυμα που αποστάληκε στον συγγραφέα και του συμμετέχοντες επισκέπτες από την Ελέν Μπλακ (8, Απρ., 2010) "Ancient Whispers update."
- 7 Όπως και σε άλλες πόλεις, το μνημείο στον «άγνωστο στρατιώτη» λειτουργεί ως ενθύμιο όλων εκείνων που θυσιάσαν την ζωή τους σε ένα πόλεμο στον οποίο το έθνος είχε συμμετοχή αλλά ο θάνατος, η θυσία των οποίων δεν αναγνωρίστηκε σε προσωπικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι διαμαρτυρούμενοι στο συγκεκριμένο μνημείο και όντως ρίχνοντας βόμβες Μολότοφ πάνω σε αυτό, οι εξεγερθέντες έδωσαν υπόσταση στη λέξη «άγνωστος» στο «άγνωστος στρατιώτης». Δεν είναι πολύ πιθανόν ότι εκείνοι οι άγνωστοι (μάλλον μέλη της εργατικής τάξης, φτωχοί άνθρωποι που χάνονται από το 'σύστημα', «'πρόγονοι» των ανθρώπων στο δρόμο, των «γνωστών αγνώστων») θα ήταν, λαμβανομένου υπόψη των περιστάσεων, στο δρόμο μαζί με τους εξεγερθέντες, διαμαρτυρούμενοι βίαια κατά του κράτους που αγνοεί, εναντιώνεται στις απαιτήσεις για μια αξιοπρεπή ζωή; Οπότε το συγκεκριμένο μνημείο απέκτησε υπόσταση ίδια με εκείνο που ο Λακλάου ονομάζει 'κενό σημαίνον', εκείνο του οποίου το νόημα τυγχάνει αμφισβήτησης από εκείνους τους άλλους, τους έξω σε σχέση με τους οποίους το κέντρο σχηματίζει την ταυτότητα του. Ως εκ τούτου, το μνημείο στον «άγνωστο στρατιώτη», έξω από την βουλή και σύμβολο από εκείνους που έχουν την εξουσία, της δημοκρατίας του λαού, για τον λαό, διεκδικήθηκε από τον λαό για τον οποίο το κράτος παρά να είναι για αυτόν, όντως είναι για κείνους τους λίγους που τους εκμεταλλεύονται, τους αφαίμασσουν: «ο 'άγνωστος στρατιώτης' είναι ένας απ' εμάς» εννοούσαν οι εξεγερθέντες, «και εσείς δεν θα αξιώσετε την εξουσία πάνω από τα πτώματα μας».
- 8 Ο Προμηθέας παρουσιάζει στον Δία κόκκαλα βοδιού καλυμμένα με λαοδί και το στομάχι του ζώου γεμάτο με το κρέας του, και τον καλεί να επιλέξει ένα από τα δύο. Ο Δίας διαλέγει τα φαινομενικά εύγευστα αλλά εν τέλει άχρηστα –σε σχέση με την θεραπευτική τους αξία–κόκκαλα καλυμμένα με το λαοδί και οι άνθρωποι καταλήγουν με το άσχημο πλην όμως θεραπευτικό στομάχι γεμισμένο με το κρέας. Αυτή η πράξη καταστεί τον Προμηθέα ως τον εφευρέτη της θυσίας. (Jean Pierre Vernant (2006) "Myth and Thought Amongst the Greeks", Zone Books, New York, New York) Η παρατήρηση του Βεργάν ότι υφίσταται ένας παραλληλισμός μεταξύ της δομής του δώρου στον Δία από τον Προμηθέα (ευχάριστο όταν ειδοωθεί από έξω και άσχημο/άχρηστο από μέσα), της Φωτιάς (Ωφέλιμη ως προς το γεγονός ότι πριν από αυτήν οι άνθρωποι «είχαν μάτια αλλά δεν έβλεπαν» - «Προμηθέας Δεσμώτης» - και καταστροφική εφόσον αναλώνει τα πάντα) και της Πανδώρας (Εύμορφη σαν την κοιτάς και δόλια από μέσα) είναι ενδιαφέρουσα για δύο

λόγους. Ο Ησιόδος παρουσιάζει την Πανδώρα ως την πρώτη και το πρωτότυπο της «φύλης των γυναικών» και την παρουσιάζει ως εύμορφη αλλά φυγόπονη, καλή μόνο για να μένει σπίτι και με μια ακόρεστη όρεξη που κατασπαράζει τα πάντα τα οποία δημιουργεί ο άντρας μέσω σκληρής δουλειάς. Μήπως δεν βρίσκουμε τον ίδιο μύθο να θεωρείται πλέον η φυσική κατάσταση των πραγμάτων σε μισογυνικές αντιλήψεις που υπάρχουν ακόμα και σήμερα; Μήπως η θεώρηση της Εύας και της Πανδώρας ως να αποτελούν την αρχή, τα πρωτότυπα των γυναικών, δεν εξυπηρετεί στην συγκάλυψη του μισογυνισμού από τον οποίο υποφέρουν οι γυναίκες τόσο στη Δύση όσο και στον υπόλοιπο κόσμο σήμερα. Και εάν χρειάζεστε 'αποδείξεις', σκεφτείτε τι σημαίνει «Είσαι γυναικωτός» ή το «είσαι πούττος». Μπορείς να πεις σε ένα άντρα ότι είναι «πουτάνα»;

- 9 Η ανθρωπότητα (αρσενική), πριν τον ερχομό της Πανδώρας η οποία άνοιξε το «κουτί» μέσα στο οποίο φυλάσσονταν όλα τα κακά, θεωρείται ότι βρισκόταν σε μια κατάσταση πληρότητας επειδή η γη τους πρόσφερε τα πάντα χωρίς την ανάγκη για εργασία. Η γέννηση δεν υπήρχε ούτε σαν σκέψη και ως εκ τούτου δεν υπήρχε ούτε ο θάνατος. Στα προλεγόμενα παρατηρούμε την ακριβή λειτουργία της Φαντασίας. Ως προς την Λακανική ψυχανάλυση η Φαντασία είναι καθαυτή η σκηνοθεσία του συμβολικού εννοησιμίου, της εγκατάστασης του Νόμου, του τραυματικού εκείνου γεγονότος που μας απέκοξε από την απόλαυση. Ως εκ τούτου, το υποκείμενο βρίσκει μερική απόλαυση στον ίδιο τον Νόμο, βρίσκοντας ξανά και ξανά τη στιγμή του εννοησιμίου. Παραδείγματα αυτού μπορούν να θεωρηθούν τα διάφορα αφηγήματα κατασκευασμένα από αναχρονισμούς στην ιστορία στην προσπάθεια να εξηγηθεί η παρούσα κατάσταση έλλειψης χωρίς όμως ο Νόμος να θεωρείται απαγορευτικός προς την απόλαυση. Για παράδειγμα μπορούμε να σκεφτούμε τις διάφορες αξιολύπητες προσπάθειες εθνιστών -και από τις δύο πλευρές της γραμμής κατάπαυσης του πυρός στη Κύπρο –στην προσπάθεια τους να εξηγήσουν πως η πλευρά τους είναι που έχει δίκαιο και πως είναι οι άλλοι που φταίνε για την υφιστάμενη κατάσταση: ξεκινούν από την εισβολή το 1974 συνεχίζουν με τις διακοινοτικές συγκρούσεις, τον πόλεμο για την ανεξαρτησία από τους Βρετανούς και για Ένωση με την Ελλάδα έως και (πέρα από) την εισβολή του Βυζαντίου από τους Οθωμανούς το 1453.
- 10 Αυτή είναι η μετάφραση του όρου «Jouissance» όπως αποδίδεται στο έργο του ψυχαναλυτή Ζακ Λακάν. Για μια εισαγωγή στον όρο βλ. Στανθακάκης, Γιάννης (2005) (επιμελητής), Ντύλαν Έβανς (1996), Εισαγωγικό Λεξικό της Λακανικής Ψυχανάλυσης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, Ελλάδα.
- 11 Αυτό είναι το επίσημο του Ζίζεκ. Zizek, Slavoj, (2007), "Censorship Today: Violence, or Ecology as a New Opium for the Masses", Lacan.com, 18/10/2010
- 12 Panofsky Dora, Panofsky Erwin(1962), "Pandora's Box: The Changing Aspects of a Mythical Symbol", New York, New York
- 13 Ένα σκίτσο που Πώλ Κλη με τίτλο «Το Κουτί της Πανδώρας» παρουσιάζει το «κουτί» ως τα γυναικεία γεννητικά όργανα.
- 14 Zizek, Slavoj, (1993), "Tarrying with the Negative", Duke University Press, Durham, UK; n.37, p.275
- 15 Βλέπε την αξιολύπητη πράξη του Δία να τιμωρήσει τόσο τους ανθρώπους –τους οποίους θεωρεί αδύναμους και άνισους με τον ίδιο – όσο και τον Προμηθέα. Εδώ χρῆζει παράθεσης η ρήση του Επίκουρου: «Η ευλογημένη και αθάνατη φύση δεν υποφέρει ούτε και κάνει άλλους να υποφέρουν, οπότε δεν εξαναγκάζεται από οργή ή χάρη, επειδή όλα αυτά υπάρχουν μόνο στους αδυνάτους»
- 16 Βλ. Toscano, Alberto (2009), "A Plea for Prometheus", *Critical Horizons: A Journal of Philosophy and Social Theory* 10(2), August 2009, 241–56, Acumen Publishing Ltd. 2009
- 17 Βλ. Την «Θεογονία» και το «Έργα και Ημέραι» του Ησιόδου.
- 18 Βλ. Bloch, Ernst ((1959) 1995), "The Principle of Hope" vol.1, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, USA

ANCIENT
WHISPERS
PRESENTED BY
NeMe
NATALIE
DEMETRIOU (CY)
2010

ANCIENT
WHISPERS
NATALIE
DEMETRIOU (CY)
2010

ANCIENT WHISPERS

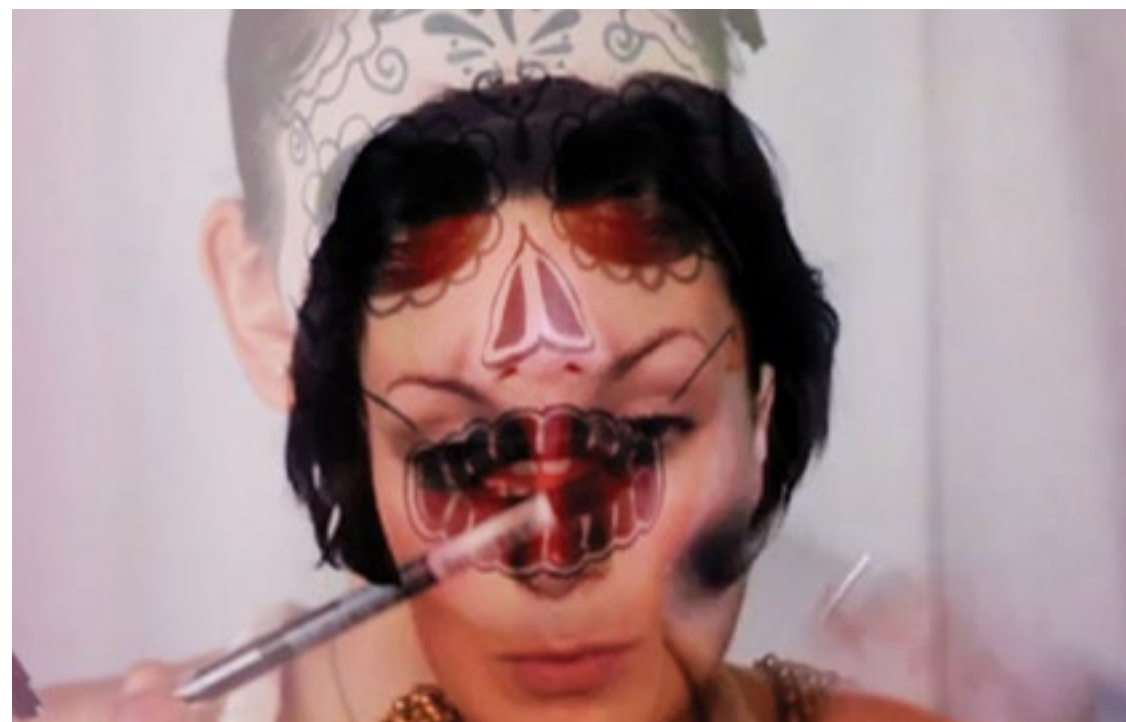
The creation of Pandora

Natalie Demetriou is a graphic designer and filmmaker who lives and works in Limassol, Cyprus. She studied graphic design at Central Saint Martins with her main focus being audio/visual and design.

She has been commissioned to design various book publications for art exhibitions and magazines. She has taken part in many group exhibitions and film festivals such as *Festival Miden*, Kalamata, *In Transition*, Limassol, *Ideodromio 2006*, Limassol, *Switch on/Switch off*, Athens, *Hutch 2007*, London, *Athens Video Art 2007*, Athens, *Cosmetics - Styles - Attitudes*, Kalamata, *Video Art - Start from Zero*, Athens and *In Transition Russia 2008*, Yekaterinburg and Moscow.

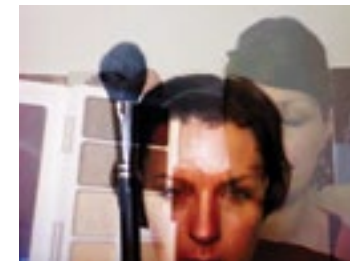
Η Νάταλυ Δημητρίου είναι γραφίστας και εικαστικός που ζει και εργάζεται στη Λεμεσό. Σπούδασε γραφικές τέχνες στο Central Saint Martins του Λονδίνου με έμφαση στα οπτικοακουστικά μέσα.

Έχει σχεδιάσει περιοδικά και μια γκάμα από εκδόσεις βιβλίων κυρίως για εκθέσεις τέχνης. Πήρε μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις και φεστιβάλ ταινιών όπως: το *Φεστιβάλ Μηδέν* στην Καλαμάτα, το *In Transition* και το *Ιδεοδρόμιο 2006* στη Λεμεσό, το *Switch on/Switch off* στην Αθήνα, *Hutch 2007* στο Λονδίνο, *Athens Video Art 2007* στην Αθήνα, *Cosmetics - Styles - Attitudes* στην Καλαμάτα, *Video Art - Ξεκίνα από το Μηδέν* στην Αθήνα και *In Transition Russia 2008* στο Εκατερίνμπουργκ και στη Μόσχα.

ANCIENT
WHISPERS
NATALIE
DEMETRIOU (CY)
2010

ANCIENT
WHISPERS
NATALIE
DEMETRIOU (CY)
2010

ANCIENT WHISPERS

Gifts » 3'00"

Just as Eve in the Garden of Eden, Pandora is the first mortal woman and the inciter of mortality to the human kind. This is a paradox as women are symbols of fertility and life. Both myths serve to propagandise the denotation of 'woman' in a religion dominated by male gods.

Using clay and water, Hephaestus created a beautiful artifice, Pandora, bearing the name of 'all gifts'.

The modern Pandora can 'have it all' but given the requirements of the patriarchal society, today's Pandora can manifest only a few gifts. As for beauty, modern day Pandora is fashioned by the incarnate Hephaestus, skilled as plastic surgeon with liposuction, face lifts, plastic implants and body contouring. Instead of the all-gifted, we have the anorexic, addicted star

who fights the ravages of time and duality with physical escapes.

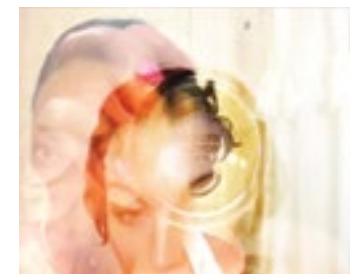
All these might be beautiful in the eye of the beholder but superficial. Female beauty is a manifestation of cosmetic industries and culturally imposed standards, control of the female body and control by men, where women have been victims in this trap. By stepping out of the double bind of beauty, we become alert to the ways it captures us.

Η σύγχρονη Πανδώρα μπορεί να τα «έχει όλα», αλλά δεδομένων των απαιτήσεων της πατριαρχικής κοινωνίας, η Πανδώρα του σήμερα μπορεί να εκδηλώσει μόνο μερικά δώρα. Όσο για την ομορφιά της, η σύγχρονη Πανδώρα είναι διαμορφωμένη από την ενσάρκωση του Ηφαίστου, τον πλαστικό χειρουργό με λιποαναρρόφηση, λίφτινγκ προσώπου, πλαστικά εμφυτεύματα και της διαμόρφωσης του περιγράμματος του σώματος. Αντί για τη χαρακτηριστική, έχουμε την ανορεκτική, εθισμένη διασημότητα που παλεύει με τη φθορά του χρόνου και τη δυαδικότητα, προσπαθώντας να αποδράσει από τη φύση.

Όλα αυτά μπορεί να φαίνονται όμορφα στο μάτι του

θεατή, αλλά επιφανειακά. Η γυναικεία ομορφιά είναι μια καλοστημένη παγίδα από τις βιομηχανίες καλλυντικών και τα επιβαλλόμενα κοινωνικά πρότυπα, για τον έλεγχο του γυναικείου σώματος και τον έλεγχο από τους άνδρες, στην οποία οι γυναίκες έχουν πέσει θύματα. Με το να ξεφύγουμε από τη δέσμευση της ομορφιάς, γινόμαστε ενήμεροι για τους τρόπους που μας κυριεύει.

ANCIENT
WHISPERS
PRESENTED BY
NeMe
YIANNOS
ECONOMOU (CY)
2010

Born in Cyprus, studied first Economics in UK, but re-entered full time education and obtained a Fine Arts Degree and Masters from the Kent Institute of Fine Arts in Kent. Though mainly a video-artist, has also worked with film, photography and animation. He participated in many shows such as *Cinesonika*, in Canada, *The Little Land Fish* in Istanbul, *Breaking Walls* in Thessaloniki [2010], *Vidoeholica* in Varna, *Kunstifilmtag* in Dusseldorf [2009], *In Transition Russia* 2008 in Yekaterinburg, *The Mirror Stage* in Limassol, *Zero Visibility* in Diyarbakir, *Isolomania* in Nicosia, *Disaster and Oblivion* in Nicosia [2008], *Ideodrome* in Limassol 2007 and 2008, *Screens: Telling Stories* in Greece, *Somatopia* in London [2006] and others. He had three solo shows in Cyprus and Germany and collaborated with dance company Echo Arts. His short film *The Machine Dream* won the best experimental short film award at the Cyprus Short Film Festival 2005.

Γεννήθηκε και εργάζεται στην Κύπρο. Μετά από τις πρώτες σπουδές του στα Οικονομικά, στο ΗΒ πήρε πτυχίο και Μάστερ στις Καλές Τέχνες από το Ινστιτούτο Τέχνης και Σχεδίου του Κεντ. Αν και εργάζεται κυρίως στον τομέα του καλλιτεχνικού βίντεο, δούλεψε επίσης με φωτογραφίες, φιλμ και animation. Πήρε μέρος σε πολλές εκθέσεις όπως το *Cinesonika*, στον Καναδά, *The Little Land Fish* στην Κωνσταντινούπολη, *Breaking Walls* στη Θεσσαλονίκη [2010], *Vidoeholica* στη Βάρνα, *Kunstifilmtag* στο Dusseldorf [2009], *In Transition Russia* 2008 στο Yekaterinburg, *The Mirror Stage* στη Λεμεσό, *Zero Visibility* στο Diyarbakir, *Isolomania* στη Λευκωσία, *Λήθη και καταστροφή* στη Λευκωσία [2008], *Ιδεοδρόμιο* στη Λεμεσό [2007 and 2008], *Screens: Telling Stories* στην Πάτρα, *Somatopia* στο

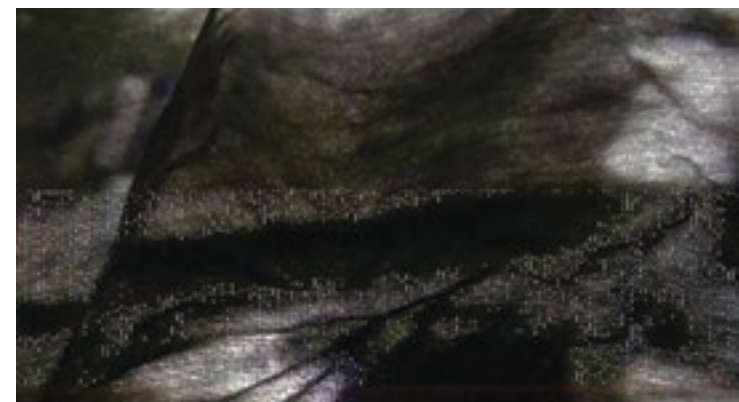
Λονδίνο [2006] and others. Είχε τρεις ατομικές εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό, και συνεργάστηκε με την ομάδα Echo Arts. Το έργο του *Το μηχανικό όνειρο* πήρε το βραβείο καλύτερης πειραματικής ταινίας στο Κυπριακό Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους 2005.

ANCIENT
WHISPERS
YIANNOS
ECONOMOU (CY)
2010

ANCIENT WHISPERS

The fight of the Titans with the Gods

ANCIENT
WHISPERS
YIANNOS
ECONOMOU (CY)
2010

ANCIENT
WHISPERS
YIANNOS
ECONOMOU (CY)
2010

ANCIENT WHISPERS

The fight of the Titans
with the Gods » 3'52"

For ten years they fought against each other. Sensing that his side would not gain a lasting advantage and that the outcome would be in favour of the opponent, Prometheus, wiser of all titans changed sides. How did he predict what would later become a common proverb "if you cant beat them join them?" realistic approach or a profound gut feeling that sensed that only punishments would

follow as a result of an uneven clash? In this work, it is the art that takes Prometheus part. It lends its wisdom and leads the enigmatic link of a world of senses in search of a more profound reality. Was Prometheus in search of a truth beyond the outcome of the war? Is there a truth, an artistic truth? Follow the work that follows and see if art can be the process to find a truth.

Πολεμούσαν για 10 χρόνια μεταξύ τους. Καταλαβάνοντας ότι η πλευρά του δεν θα άντεχε για πολύ και ότι το αποτέλεσμα θα ήταν υπέρ των αντιπάλων ο Προμηθέας, ο πιο σοφός από όλους τους Τιτανες προσχώρησε στην άλλη πλευρά. Πως μπορούσε να προβλέψει το γνωστό «αν δεν μπορείς να τους νικήσεις πήγαινε με το μέρος τους»; Ήταν μια ρεαλιστική προσέγγιση ή ήταν μια βαθειά διαίσθηση που του έδειξε πως μόνο τιμωρία θα ήταν το αποτέλεσμα μιας άνιστης μάχης. Σε αυτό το έργο είναι η τέχνη που παίζει το ρόλο του Προμηθέα. Δίνει τη σοφία της και οδηγά στην αινιγματική σύνδεση του κόσμου των αισθήσεων σε αναζήτηση μιας βαθύτερης πραγματικότητας. Αναζητούσε ο Προμηθέας μια αλήθεια πέρα από το αποτέλεσμα του πολέμου; Υπάρχει μήπως μια αλήθεια, μια αλήθεια της τέχνης; Ακολούθησε το έργο που ακολουθεί και δεσ αν η τέχνη μπορεί να είναι η διαδικασία με την οποία μπορεί να αποκαλυφθεί μια αλήθεια...

ANCIENT
WHISPERS
PRESENTED BY
NeMe
NESRINE
KHODR (LB)
2010

Nesrine Khodr is a visual artist, filmmaker, and television producer who lives and works in Beirut.

She has directed various short films and documentaries from 1998 to the present, produced artist publications, and been involved in the production of cultural magazines for television broadcast. Several of her films and video works include *Of seduction*, 32' (1998); *Red is the colour of my eye*, 23' (2000), *lastfall*, 2'30" (2003); *Enclosures 22'* (2004), *L'avancée*, 14' (2006). And some of her Installations and art works include *Untitled 12 scenes of disaster EDB projects*, Amsterdam, April-May 2008, *Suspended Still life*, 80 year old pine tree trunk and roots, 2.7 tonnes, Beirut, June 10, 2006; *Rêve matinal*, 35 pp, artist book printed and produced by the Rijksakademie van beeldende kunsten stichting trustfonds, 2004. Selected exhibitions and participations include TWS, Tokyo, October-December 2010; EDB projects, Amsterdam, Apr-May 2008 (Solo exhibit); Biennale Mercosul, Porto Allegre, Sep 2007; Image forum, Tokyo, May 2007; Tate Modern (InFocus), London, May 2007; Lowave- independent DVD label, France, 2007; Tansmediale, Berlin, Feb 2006.

Η Nesrine Khodr είναι εικαστικός, σκηνοθέτης και τηλεοπτικός παραγωγός που ζει και εργάζεται στη Βηρυτό.

Από το 1998 μέχρι σήμερα έχει σκηνοθετήσει διάφορες ταινίες μικρού μήκους και ντοκιμαντέρ, διευθύνει καλλιτεχνικές εκδόσεις και είναι παραγωγός πολιτιστικών τηλεοπτικών προγραμμάτων. Ανάμεσα στις κινηματογραφικές της ταινίες και βίντεο της περιλαμβάνονται τα: *Of seduction*, 32' (1998), *Red is the colour of my eye*, 23' (2000), *lastfall*, 2'30" (2003), *Enclosures 22'* (2004), *L'avancée*, 14' (2006). Οι εγκαταστάσεις και τα έργα τέχνης της περιλαμβάνουν *Untitled 12 scenes of disaster EDB projects*, Amsterdam, Απρίλιος-Μάιος 2008, *Suspended Still life*, 80 year old pine tree trunk and roots, Βηρυτός, 10 Ιουνίου, 2006; *Rêve matinal*, 35 σελ.,

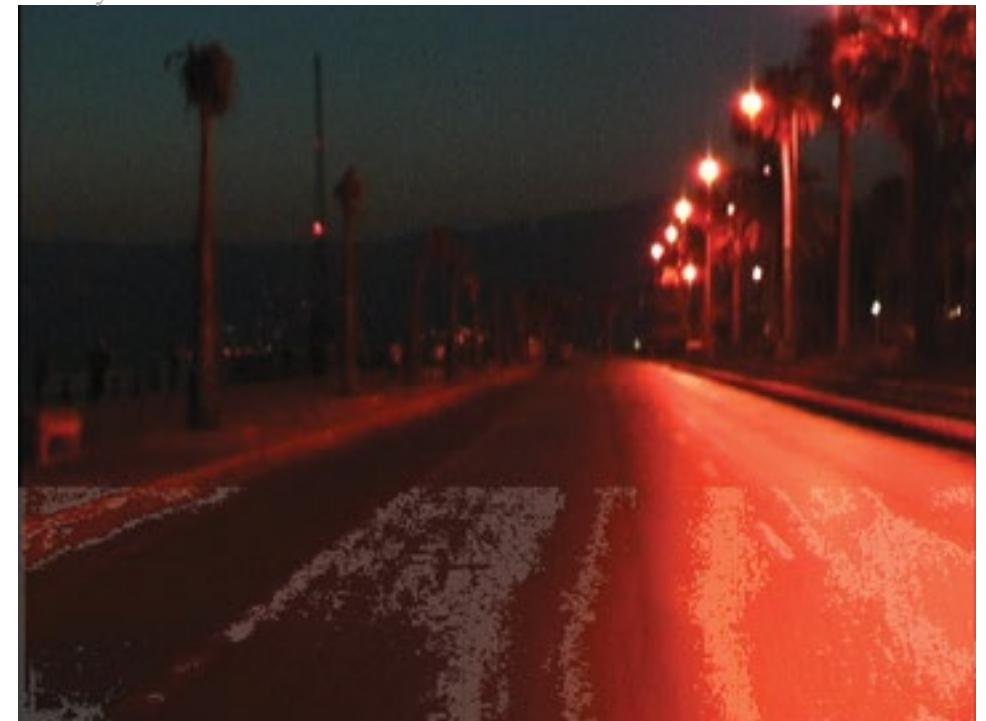
βιβλίο καλλιτέχνη εκτύπωση και παράγωγή από τη Rijksakademie van beeldende kunsten stichting trustfonds, 2004. Επιλεγμένες εκθέσεις και συμμετοχές περιλαμβάνουν TWS, Τόκιο, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2010, EDB projects, Άμστερνταμ, Απρίλιος-Μάιος 2008 (ατομική έκθεση), Biennale Mercosul, Πόρτο Αλέγχε, Σεπτέμβριος 2007, Image forum, Τόκιο, Μάιο του 2007, Tate Modern (InFocus), Λονδίνο, Μάιος 2007, Lowave - independent DVD labe, Γαλλία, 2007, Tansmediale, Βερολίνο, Φεβρουάριος 2006.

ANCIENT
WHISPERS
NESRINE
KHODR (LB)
2010

ANCIENT WHISPERS

The refusal by Prometheus

ANCIENT
WHISPERS
NESRINE
KHODR (LB)
2010

ANCIENT
WHISPERS
NESRINE
KHODR (LB)
2010

ANCIENT WHISPERS

Prometheus Dusk » 14'

The figure of Prometheus has articulated a model of emancipation from the constraints imposed on humans by the natural elements. A figure that has been a stimulant for progress, a guide to the quest to subdue the forces of nature for survival and progress, and a warm flame to that inner quest to reach the stature of the gods.

However, in addition to emancipation and progress, the figure of Prometheus holds in its core the seeds that allow for an expansion of the self, without boundaries...

Η φυσιογνωμία του Προμηθέα έχει διαμορφώσει ένα μοντέλο της απελευθέρωσης από τους περιορισμούς που επιβάλλονται στον άνθρωπο από τα στοιχεία της φύσης. Μια φιγούρα που λειτουργεί σαν κίνητρο για την πρόοδο, ένας οδηγός στον αγώνα για την υποταγή των δυνάμεων της φύσης, για την επιβίωση και την πρόοδο, και μια ζεστή φλόγα στην εν λόγω εσωτερική αναζήτηση για να φθάσουμε στο ανάστημα των θεών.

Ωστόσο, εκτός από την ελευθερία και την πρόοδο, ο Προμηθέας έχει στον πυρήνα του τους σπόρους που επιτρέπουν την επέκταση του εαυτού, χωρίς σύνορα...

ANCIENT
WHISPERS
PRESENTED BY
NeMe
GIORGOS
IOANNOU (CY)
2010

ANCIENT
WHISPERS
GIORGOS
IOANNOU (CY)
2010

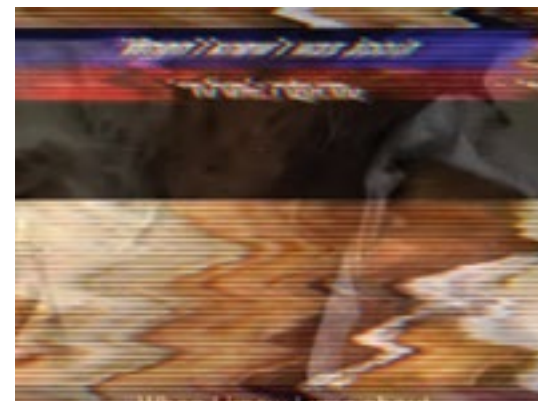

ANCIENT WHISPERS

The stealing of the Fire

Giorgos Ioannou is a visual artist whose art practice utilises video and photography in order to question the ways in which images are constructed, transmitted and mediated. His work examines the modes and conventions of image making and analyses the mechanics of representation itself. He has studied Art, Visual Culture and Communication in the Netherlands, the United Kingdom and Cyprus, has extensively worked in all three countries and has taken part in several exhibitions since 2006. Having recently acquired qualifications in Cultural Management he is actively getting involved in production (film, performance, theatre, audiovisual).

Ο Γιώργος Ιωάννου εργάζεται ως εικαστικός/φωτογράφος. Χρησιμοποιώντας video και φωτογραφία μέσα από τη δουλειά του παρατηρεί τη δομή, τη δημιουργία και μετάδοση της εικόνας ως επικοινωνιακό μέσο αναλύοντας τις διαφορετικές μηχανικές αναπαράστασης. Σπούδασε Καλές Τέχνες, Οπτικό Πολιτισμό και Επικοινωνία στην Ολλανδία, την Αγγλία και την Κύπρο. Έχει δουλέψει εκτεταμένα και στις τρεις χώρες, ενώ από το 2006 λαμβάνει μέρος σε αριθμό εκθέσεων. Πρόσφατα παρακολούθησε ειδικό πρόγραμμα για Πολιτιστική Διαχείριση και είναι ενεργά αναμεμιγμένος στον τομέα της καλλιτεχνικής παραγωγής (φίλμ, θέατρο, οπτικοακουστικά δρώμενα).

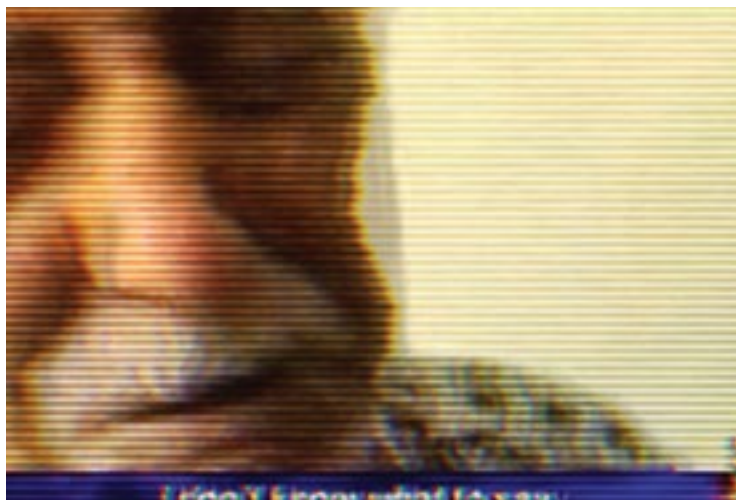
ANCIENT
WHISPERS
GIORGOS
IOANNOU (CY)
2010

ANCIENT
WHISPERS
GIORGOS
IOANNOU (CY)
2010

ANCIENT WHISPERS

Louder » 2'59"

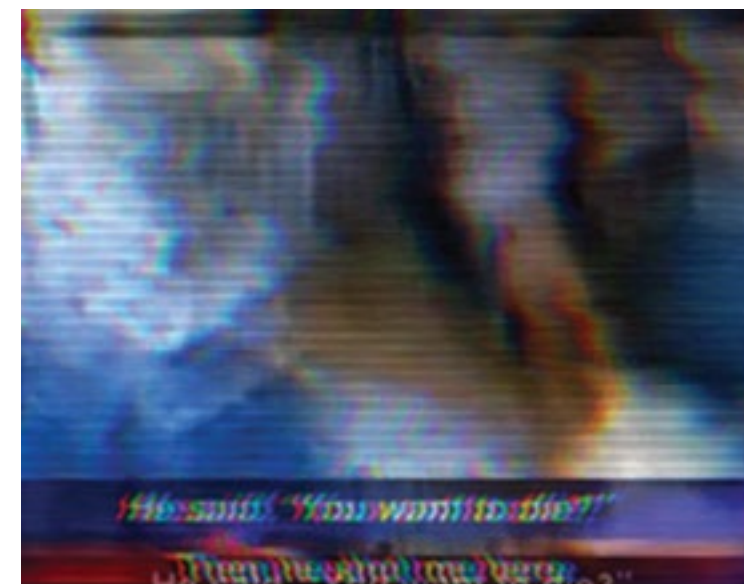

In "Ancient Whispers" he examines the double-edged knife of fire-as-symbol of destruction and of mankind's advancement and places interpretations of Prometheus' myth from different cultures and periods in a contemporary context.

Visual and aural tensions from different sources - the story of an elderly man in mishap and the soundscape of the stock exchange - build up in parallel and develop a dialogue as interconnected facets of a single story.

Στην έκθεση "Ancient Whispers", εξερευνώντας το δίκοπο μαχαίρι της φωτιάς ως σύμβολο καταστροφής και ως σύμβολο προόδου τοποθετεί ποικίλες ερμηνείες του μύθου του Προμηθέα από διαφορετικές κουλτούρες και περιόδους σε ένα σύγχρονο περιεχόμενο.

Οπτικές και ακουστικές εντάσεις από ξέχωρες πηγές - η ιστορία ενός βασανισμένου ηλικιωμένου και το ηχητικό πεδίο του χρηματιστηρίου - χτίζονται παράλληλα και παράγουν ένα διάλογο ως διαφορετικές πτυχές της ίδιας ιστορίας.

**ANCIENT
WHISPERS**
PRESENTED BY
NeMe
**NICOLAS
JORDANOU (CY)**
2010

Nicolas Jordanou was born in the refugee settlement of Mouttalos, Cyprus in 1975. He studied Fine Arts at Harold Washington College and graduated from Columbia College Chicago, B.A. Photography in 2001.

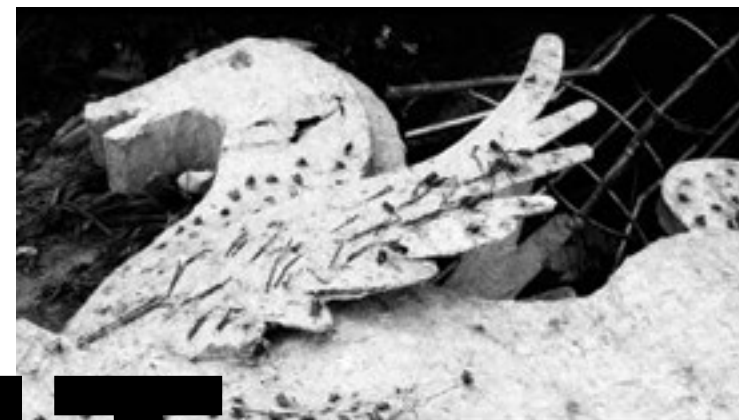
In 2000, he was commissioned by CITY2000 (Chicago in the Year 2000), a project that documented Chicago's people, neighborhoods, and culture. In 2005, he was invited by the Goethe Institut to participate as a reviewer at the '1st Berlin Photography Festival'. In 2007 he was commissioned by 'Challenging Walls' – (in association with Akademie der Künste, Berlin) to work on an 'art-peace' project that brought together diverse communities of people living within the parameters of physical and mental walls in Israel/Palestine, Berlin, Ireland and Cyprus.

Nicolas has been doing pro bono photographic-work for the UN and Mediciens Du Monde since 2003, photographing around the world.

He has exhibited his work at the Museum of Science and Industry, Chicago, U.S.A. (2001), at Abu Dis, Israel/Palestine (2007), at the Nicosia Municipal Art Center, Cyprus (2008) and at The Centre of Contemporary Art Diatopos, Cyprus (2009). His works are in permanent collections at the University of Chicago (Illinois) and Harold Washington College.

Φωτογραφίας Βερολίνου. Το 2007, του ανατίθεται να φωτογραφίσει στα πλαίσια ενός διεθνούς project (Challenging Walls σε συνεργασία με το Akademie der Künste, Berlin) που είχε ως στόχο να φέρει κοντά συγκρουόμενες κοινότητες με κοινό το όραμα της ειρήνης και της επανένωσης σε Ισραήλ / Παλαιστίνη, η Ιρλανδία και Κύπρο. Συνεργ-

**ANCIENT
WHISPERS**
**NICOLAS
JORDANOU (CY)**
2010

ANCIENT WHISPERS

The creation of Humanity

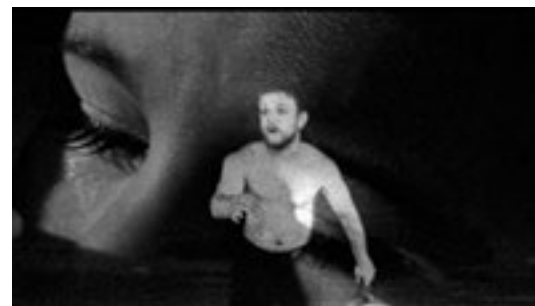
Ο Νικόλας Ιορδάνου γεννήθηκε το 1975 στον προσφυγικό οικισμό Μουττάλου, στην Επαρχία Πάφου. Σπούδασε Καλές Τέχνες και Φωτογραφία στο Harold Washington College ολοκληρώνοντας τις σπουδές του στο Columbia College Chicago (Bachelor of Arts in Photography).

Το 2000 λαμβάνει αναθέσεις, για την κάλυψη διαφόρων εκδηλώσεων και θεατρικών παραγωγών στο Σικάγο. Την ίδια χρονιά του ανατίθεται να φωτογραφίσει στο πλαίσιο του CITY2000 (Chicago in the Year 2000), ένα project που αφορούσε την απεικόνιση του πολιτιστικού και κοινωνικού φάσματος της πόλης κατά τη διάρκεια του έτους 2000. Μία από τις πιο σημαντικές διακρίσεις ήρθε το 2005, όταν είχε προσκληθεί από το Goethe Institut ως reviewer στο πρώτο Φεστιβάλ.

γάζεται pro bono με τα Ηνωμένα Έθνη (UNHCR), καθώς και με τους Γιατρούς του Κόσμου. Το έργο του περιλαμβάνει φωτογραφίες από Ευρώπη, Μέση Ανατολή, καθώς επίσης Αφρική, Ασία και Βορεια Αμερική.

Έχει βραβευτεί για τις φωτογραφίες του τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και στην Κύπρο. Μερικές από τις πιο αξιόλογες ομαδικές εκθέσεις στις οποίες συμμετείχε ήταν στο Museum of Science and Industry of Chicago(2001), και στο Abu Dis, Israel/Palestine (2007). Τον Οκτώβριο του 2009, παρουσίασε την πρώτη του ατομική έκθεση, στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Διάτοπος στην Λευκωσία.

Φωτογραφικά έργα του είναι επίσης μέρος των μόνιμων συλλογών στο University of Chicago (Illinois) και στο Harold Washington College.

ANCIENT
WHISPERS
NICOLAS
JORDANOU (CY)
2010

ANCIENT
WHISPERS
NICOLAS
JORDANOU (CY)
2010

ANCIENT WHISPERS

The creation of Humanity

» 3'

Prometheus created humanity, but unlike Gods and Titans, humans are mortal.

So by giving them the gift of life he also gave them the burden to survive.

The struggle for survival in everyday life.

Humans being born, making love, suffering, paying taxes, voting for politicians that constantly lie to them, climbing mountains and diving into the ocean, worshipping television (the newfound GOD), finding happiness in a meaningful embrace, hoping for something better, killing in the name of love, working hard, feeling so alone and sometimes feeling part of everything.

From the moment Prometheus created us, the struggle for finding essence also began.

We are born into this.

How we spend the brief period between birth and death, well, It's up to us.

«Το ζητούμενο δεν είναι η ευχάριστη στιγμή, αλλά η πλήρης στιγμή».

Μάνος Χατζιδάκις

ANCIENT
WHISPERS
PRESENTED BY
NeMe
GULI
SILBERSTEIN (IL)
2010

ANCIENT
WHISPERS
GULI
SILBERSTEIN (IL)
2010

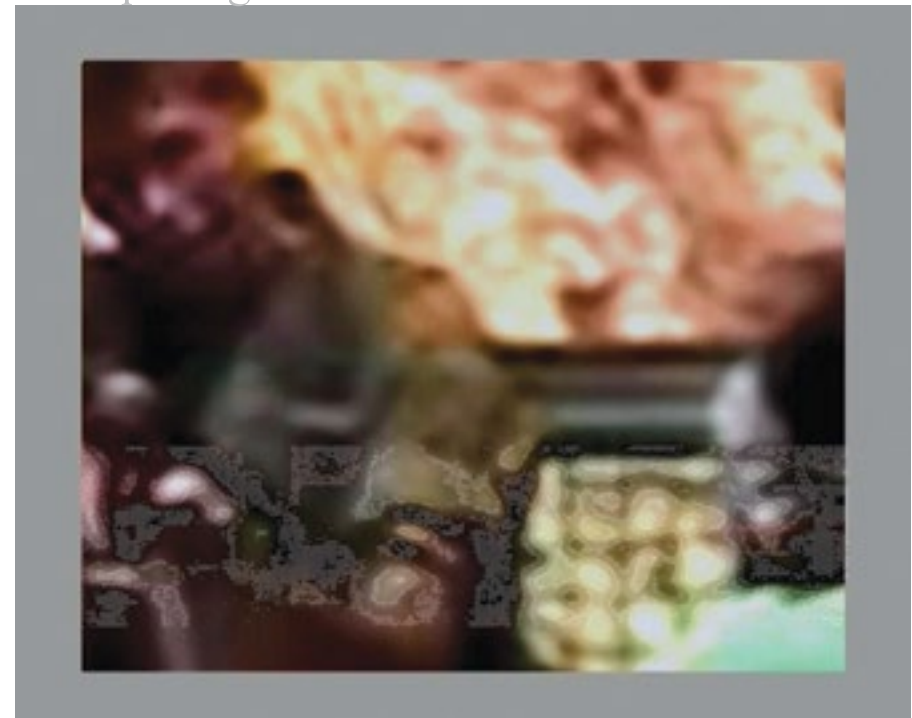

ANCIENT WHISPERS

The opening of the Box

Guli Silberstein (b. 1969, Israel) is a London-based video artist, a video editor and a lecturer. He graduated from Tel-Aviv University with a BA in Film & Video in 1997. Guli received a MA in Media Studies, focusing on media art and video editing, from the New School University, NYC, in 2000. Since then he has continued developing his ideas in the form of video art works, which have been presented in festivals, museums and galleries such as: Transmediale Berlin, Kassel Film and Video Festival, Videobrasil Sao Paolo, the National Centre of Contemporary Art Moscow and the Museum on the Seam Jerusalem.

Ο Guli Silberstein (γεν. 1969, Ισραήλ) είναι καλλιτέχνης, λέκτορας και μοντέρ του βίντεο με έδρα του το Λονδίνο. Αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο του Τελ-Αβίβ με πτυχίο στο Film & Video, το 1997. Ο Guli έλαβε Μ.Α. στα Media Studies, με έμφαση στη ψηφιακή τέχνη και τη επεξεργασία βίντεο, από το New School University, NYC, το 2000. Από τότε έχει συνεχίσει στη ανάπτυξη των ιδεών του, με τη μορφή βίντεο έργων τέχνης, τα οποία έχουν παρουσιαστεί σε φεστιβάλ, μουσεία και γκαλερί, όπως: Transmediale Βερολίνo, Kassel Film and Video Festival, Videobrasil Σάο Πάολο, το Εθνικό Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης της Μόσχας και το Museum on the Seam, Ιερουσαλήμ.

ANCIENT
WHISPERS
GULI
SILBERSTEIN (IL)
2010

ANCIENT
WHISPERS
GULI
SILBERSTEIN (IL)
2010

ANCIENT WHISPERS

Being Shot » 5'02"

A video shot through a window in a Palestinian village discovers a handcuffed, blindfolded man on the street. On a rocky beach in Normandy France, a video camera travels on abstract primeval forms. These conflicting images are synthesised by a continuity of intensified and fragmented video imagery and sound. Video here acts as the initial opener of a Pandora's box, penetrating blockades of sense and vision, while the abstract seashore imagery offers vitality of life and a glimpse of hope. As the video work progresses, a violent event unfolds and the imagery texture shifts. A second level of opening Pandora's box occurs when a rifle shot is released, trying to penetrate the victim, penetrating the screen, ending with the video image as broken data of shadows and pixels.

Το βίντεο που γυρίστηκε μέσα από ένα παράθυρο σε ένα παλαιστινιακό χωριό αποκαλύπτει ένα άνθρωπο με χειροπέδες και με δεμένα μάτια ο στο δρόμο. Σε μια βραχώδη παραλία στη Νορμανδία στη Γαλλία, μια βιντεοκάμερα ταξιδεύει σε αφηρημένες αρχέγονες μορφές. Αυτές οι αντικρουόμενες εικόνες συντίθενται από αυξανόμενα εντατικές και αποσπασματικές εικόνες βίντεο και ήχου. Το βίντεο ενεργεί εδώ ως το αρχικό ανοιχτήρι του κουτιού της Πανδώρας, διεισδύοντας μπλόκα της αίσθησης και της όρασης, ενώ η αφηρημένες εικόνες της παραλίας προσφέ-

ρουν τη ζωτικότητα της ζωής και μια λάμψη ελπίδας. Καθώς το βίντεο προχωρεί, ένα βίαιο συμβάν εκτυλίσσεται και η υφή των εικόνων μετατοπίζεται. το άνοιγμα του κουτιού της Πανδώρας παρουσιάζεται σε ένα δεύτερο επίπεδο, όταν μια τουφεκιά απελευθερώνεται, προσπαθώντας να διεισδύσει το θύμα, διεισδύοντας την οθόνη, τελειώνοντας με την εικόνα του βίντεο που καταρρέει σε ένα σπασμένο data σκιών και pixels.

**ANCIENT
WHISPERS
PRESENTED BY
NeMe**

ANC WHIS

“Ancient Whispers”, November 2010 is a NeMe project presented by the Independent Museum of Contemporary Art (IMCA), initiated by Yiannos Economou and co-ordinated by Helene Black, Yiannis Colakides and Yiannos Economou.

Ancient Whispers is presented at the Evagoras Lanitis Centre as an independent parallel project to “Looking Awry” curated by Dr. Antonis Danos.

Dates of exhibition: 17 November - 17 December 2010

Participating artists: Natalie Demetriou, Yiannos Economou, Nesrine Khodr, Giorgos Ioannou, Nicolas Jordanou, Guli Silberstein.

Exhibition text by Nikolas Defteras.

Catalogue design by ndline.

www.neme.org

Organiser

Sponsored by

Cultural Services
Ministry of Education and Culture

ndline